

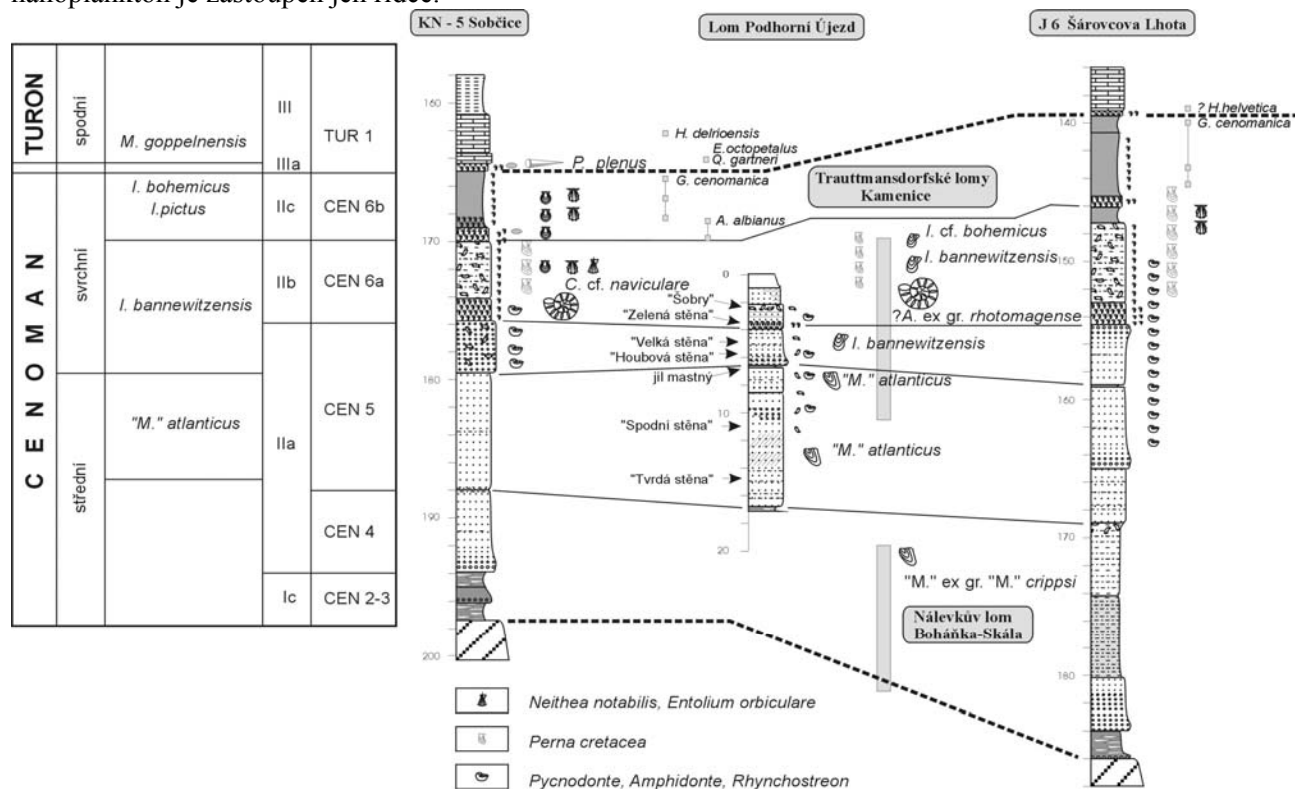
HRANICE CENOMAN – TURON V ČESKÉ KŘÍDOVÉ PÁNVI

S. Čech¹, L. Hradecká¹, M. Svobodová² a L. Švábenická¹¹Česká geologická služba, Klárov 131/3, 118 21 Praha 1, cech@cgu.cz, hradecka@cgu.cz, svab@cgu.cz²Geologický ústav Akademie věd České republiky, Rozvojová 135, 165 02 Praha 6, msvobodova@gli.cas.cz

Ve vrtech z oblasti české křídové pánve byly studovány transgresivní křídové křemité klastické sedimenty perucko-korycanského souvrství (cenoman) a turomské hemipelagické slínovce a vápence bělohorského souvrství. Transgresivní sledy zahrnují sedimenty fluviální, supratidálních marší, přílivových plošin a kanálů, estuárií, vnitřního šelfu až otevřeného moře a jsou interpretovány na základě sedimentologické a paleontologické povahy studovaných sedimentů.

Fluviální až estuariové facie vyplňovaly zářezy údolí, které tvořily přítoky hlavních paleoúdlí v centrální části pánve. Fluviální facie je charakterizována převahou spór a přítomností nemarinního mikroplanktonu, maršové a estuariové facie přítomností mořského mikroplanktonu, aglutinovaných foraminifer, halofytů a taxodiálních pylů.

Facie vnitřního šelfu obsahují mořskou makrofaunu, foraminiferové společenstvo tvořené vápnitými i aglutinovanými schránkami bentózních druhů a drobnými kulovitými formami planktonu. Vápnitý nanoplankton je zastoupen jen řídce.

Obr. 1 Stratigrafická korelace cenomanu v okolí Hořického hřbetu (Chlumu) (Čech et al. 2003)

Facie otevřeného šelfu jsou charakterizovány hemipelagickými sedimenty obsahujícími i foraminiferový plankton s kýlovitým typem schránek a diversifikované společenstvo vápnitých nanofosilií. Báze turonu je charakterizovaná na základě prvního výskytu vápnité nanofosilie *Eprolithus octopetalus* (nastupuje uvnitř foraminiferové zóny *Whiteinella archaeocretacea*) těsně nad erozivním povrchem báze bělohorského souvrství. V hemipelagických sedimentech bělohorského souvrství koliduje první výskyt nanofosilního druhu *Eprolithus moratus* s prvním výskytem planktonické foraminifery *Helvetoglobotruncana helvetica*.